

Kl. 14.10

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Friskoleordningen har vi af hensyn til åndsfriheden her i landet. Åndsfriheden består i, at der skal kunne være forskellige opfattelser, også af væsentlige spørgsmål som pædagogik og børneopdragelse, og denne åndsfrighed, som friskoleordningen er en del af, bevares uindskrænket, når nu vi vedtager dette ændringsforslag og derefter loven – uindskrænket.

Det, der gøres indgreb i, er den måde, hvorpå man ender med at løse – i anførselstegn – en lokal strid om skolenedlæggelser. Det har ikke noget med åndsfrighed at gøre. Det har noget med kommunal planlægning at gøre, og derfor mener jeg, at vi, der jo er tilhængere af åndsfrighed og skolefrihed, trygt kan stemme for både ændringsforslaget og loven.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jamen selvfølgelig har det noget at gøre med åndsfrighed. Men det har da også noget at gøre med, at forældrene et eller andet sted har ret til at vælge et andet skoletilbud til deres børn. Hvis en kommunalbestyrelse beslutter sig for at nedlægge en folkeskole, er det da meget rimeligt, at en forældregruppe kan gå sammen og beslutte sig for i forlængelse af den folkeskole at oprette en friskole. Det er jo den proces, som man, alt andet lige, vanskeliggør, og der synes jeg da bare, at man fra ministerens side klart skal tilkendegive, at man forringer mulighederne for forældrene, og at man gør det med støtte fra Kommunernes Landsforening og med støtte fra Socialdemokraterne.

Det er jo ikke uforståeligt, at Socialdemokraterne er med i det her, for Socialdemokraterne har altid haft et eller andet imod friskolerne: Der skal gudhjælpemig være en folkeskole, og folkeskolen skal som udgangspunkt være den, som alle bruger. Og det er egentlig meget sympatisk, det kan jeg sådan set godt forstå, men hvis folkeskolen skal udvikle sig, må man også have noget, som man kan holde folkeskolen op imod, og det skal være friskolerne.

Så derfor er det her en indskrænkning af forældrenes frie muligheder for at vælge en friskole, og dermed er det også en indskrænkning af den danske friskoletradition, som jo i høj grad bygger på, at forældrene ønsker et alternativt tilbud til deres børn.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg skal ikke bestride, at der sker en vis begrænsning eller måske rettere en udsættelse af valgfriheden i forbindelse med skolenedlæggelser. Det, jeg tog ordet for at understrege, var blot, at der ikke hermed sker noget indgreb i den åndsfrighed, som den danske friskoleordning er et led i, for jeg har aldrig hørt, at man i forbindelse med skolenedlæggelser pludselig får en ny holdning i skoledistriktet, sådan at det er af hensyn til skoleholdninger, at man vil bevare den offentlige skole som en privatskole. Det var blot det, jeg vil sige.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jamen jeg synes da, det er positivt, at Venstre stadig væk står vagt om åndsfrigheden, men jeg havde altså også den forståelse, at regeringen og bl.a. Venstre havde slået sig op på valgfrihed, og derfor er det lidt paradoksalt, at der nu står en Venstreminister og siger, at det her altså er en indskrænkning af valgfriheden. For det er jo det, det er.

Men hvorfor i alverden indfører man noget, fremsætter et lovforslag i Folketinget, som er en indskrænkning af forældrenes valgfrihed? Altså, jeg synes, det er mystisk, og jeg synes, det er ærgerligt, at Kommunernes Landsforening kan presse regeringen til sådan noget her, og at Socialdemokraterne måske også kan presse regeringen til sådan noget her. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Så kunne man også lige komme ind på ændringsforslaget. Hvorfor mener regeringen, sammen med Socialdemokraterne, ikke, at det skal være muligt for borgerne at få tilbagebetalt et depositum, såfremt deres ønske om at oprette en friskole af forskellige årsager ikke kan lade sig gøre alligevel? Har pengene det ikke bedst i borgernes lomme?

Formanden:

Vil undervisningsministeren svare? Nej. Så er det fru Margrethe Vestager for en kort bemærkning til undervisningsministeren.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er meget påfaldende, at undervisningsministeren ikke vil svare. Regeringen gør sig jo ellers ofte stor umage med at sørge for, at man skal vide, hvad det er, pengene går til. Men